

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен **“доктор”** по: **област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“**

Автор на дисертационния труд: Елка Василева Генова, редовен докторант към катедра „Икономика“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: Предизвикателства и перспективи пред развитието на селския туризъм в планинските и полупланинските райони

Рецензент: доц. д-р Росица Петрова Белухова, Аграрен Университет-Пловдив, катедра „Икономика“, 3. Социални, стопански и правни науки, 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Селско стопанство)“, определена за член на научното жури със заповед № 16-738/08.06.2026г. от Ректора на АУ.

1. Актуалност на проблема

Темата на дисертационния труд е актуална както в научен, така и в практико-приложен аспект. Развитието на селския туризъм се утвърждава като важен инструмент за икономическо оживление на селските райони, диверсификация на местната икономика, опазване на природното и културно наследство и подобряване качеството на живот на местното население. В условията на засилваща се конкуренция между туристическите дестинации и необходимостта от устойчиво използване на местните ресурси, изследванията, насочени към идентифициране на факторите, определящи развитието на селския туризъм, придобиват все по-голяма научна и обществена значимост.

Разглежданият проблем е особено актуален в контекста на европейските политики за устойчиво развитие, зелен преход и развитие на селските райони, които поставят акцент върху интегрираното използване на местния потенциал, предприемачеството и развитието на алтернативни форми на заетост. В този смисъл дисертационният труд разглежда проблематика с висока практическа приложимост, като предлага задълбочен анализ на факторите, влияещи върху развитието на селския туризъм, и формулира препоръки, които могат да подпомогнат процесите по стратегическо планиране и управление на туристическите дестинации.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Основната цел на дисертационния труд е да се анализират факторите, влияещи върху развитието на селския туризъм в планинските и полупланинските райони на България чрез изследване на взаимовръзките между ресурсния потенциал, местната общност, туристическия бизнес и институционалната среда. За реализиране на поставената цел авторът формулира система от конкретни изследователски задачи и шест взаимосвързани изследователски тези, които логично структурират анализа.

Методологичният подход е адекватен на поставените цели. Успешно са съчетани количествени и качествени методи – анализ и синтез, сравнителен анализ, анкетно проучване, полуструктурирани интервюта, наблюдение чрез участие и case study подход. Особено положително впечатление прави използването на различни групи заинтересовани страни (местна власт, туристически бизнес, местна общност, читалища и посетители), което осигурява комплексен поглед върху изследвания проблем и повишава достоверността на получените резултати.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати

Дисертационният труд е структуриран логично и последователно, като съдържа увод, четири глави, заключение, научни и приложни приноси, използвана литература и приложения. Общият обем е 263 страници, което съответства на характера на разработката. Дисертацията съдържа 51 фигури, 15 таблици, 18 снимки и 9 приложения.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Дисертационният труд е добре структуриран, като резултатите от изследването са представени и обсъдени в съответствие с поставените цел, задачи и изследователски тези.

В първа глава са разгледани теоретичните основи на селския туризъм. Авторът анализира същността, формите и факторите за развитие на селския туризъм, както и въпросите, свързани с управлението на туристическите дестинации, социалния капитал, сътрудничеството между заинтересованите страни и устойчивото развитие. Тази глава създава необходимата теоретична основа за последващия емпиричен анализ.

В втора глава е представена методологията на изследването. Обосновани са методологическата и теоретичната рамка, конкретизирани са обектът, предметът, изследователските тези и системата от показатели. Използването на комбиниран подход, включващ количествени и качествени методи, позволява по-задълбочено изследване на разглеждания проблем и осигурява надеждна основа за проверка на формулираните тези.

В трета глава са представени основните резултати от анализа на изследвания регион и проведеното емпирично изследване. Направена е характеристика на община Брезово, анализиран е туристическият потенциал, състоянието на туристическата дейност и ролята на основните заинтересовани страни. Особено положителна оценка заслужава мултистейкхолдърният подход, чрез който са разгледани позициите на местната власт, туристическия бизнес, местната общност, културните институции и посетителите. Това позволява резултатите да бъдат интерпретирани комплексно и да се открият реалните ограничения и възможности за развитие на селския туризъм.

В четвърта глава авторът обобщава резултатите от изследването и формулира изводи и препоръки. Разработена е концепция за развитие на туристическа дестинация в селски район, която има както научна, така и практическа стойност.

Цитираната и анализирана литература включва общо 91 източника, от които 45 са публикации на чуждестранни автори, 25 – на български автори, 11 са доклади, стратегически и нормативни документи, а 10 представляват интернет източници. Използваната литература е разнообразна, актуална и релевантна на изследваната проблематика, като осигурява надеждна теоретична и методологична основа за разработването на дисертационния труд.

5. Приноси на дисертационния труд.

Научните и научно-приложните приноси са правилно формулирани и коректно отразяват изследването в дисертационния труд. Приемам ги и давам положителна оценка. Сред тях могат да бъдат открити следните основни приноси:

- Разработена е авторска концептуална рамка за анализ на факторите, определящи развитието на селския туризъм в планинските и полупланинските райони.
- Предложен е интегриран модел, основан на мултистейкхолдър подхода, за оценка на взаимодействието между основните участници в туристическата дестинация.
- Чрез проведеното емпирично изследване са идентифицирани ключовите фактори, ограничаващи развитието на селския туризъм в община Брезово.
- Формулирани са практически насоки и препоръки за по-ефективно управление и устойчиво развитие на туристическите дестинации в селските райони.

6. Критични бележки и въпроси.

Дисертационният труд е цялостно и качествено разработено научно изследване. Като препоръки с перспектива за бъдещи изследвания могат да бъдат посочени:

- Разширяване на анализа чрез използване на допълнителни количествени методи, които биха допринесли за по-прецизна оценка на влиянието на отделните фактори върху развитието на селския туризъм.
- Апробиране на предложения концептуален модел в други туристически дестинации, което би предоставило възможност за допълнително потвърждаване на неговата практическа приложимост.

Към докторанта имам следния въпрос:

До каква степен разработеният интегриран модел за устойчиво развитие на туристическа дестинация би могъл да бъде адаптиран и приложен в други селски райони на България, които се различават по ресурсен потенциал, демографска структура и степен на туристическо развитие?

7. Публикувани статии и цитирания

Докторанта е представил две научни публикации, които са пряко свързани с тематиката на дисертационния труд и отразяват част от проведените теоретични и емпирични изследвания. Публикациите са отпечатани в рецензираното издание „Научни трудове“ на Аграрен университет – Пловдив и разглеждат актуални аспекти на развитието на селския туризъм. Предоставените публикации отговарят в качествено и количествено отношение на изискванията на придобиване на ОНС „доктор“.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научните и приложените от докторанта различни методи на изследване, правилно изведения анализ, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Елка Василева Генова образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“

Подписите в този документ са
заличени

↓
във връзка с чл.4, т.1 от Регламент
(ЕС) 2016/679

(Общ Регламент относно защитата на данни).

Дата: 06.07.2026г.
гр. Пловдив